

PROGRAMKÖVETELMÉNY KÉPESÍTŐ VIZSGÁRA VONATKOZÓ KIVONATA

Képesítő vizsga megnevezése: **Szociális gondozó és ápoló**

Szakképesítés azonosító száma: 09233001

Ágazat megnevezése: Szociális

Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján:
0923 Szociális munka és tanácsadás

A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása

A képesítő vizsgára bocsátás feltétele: az előírt elméleti és gyakorlati képzési tartalmak sikeres teljesítése.

A szakmai képzés követelményeinek igazolásáról a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek: Portfólió leadása. A vizsgázó a szakmai vizsga megkezdése előtt 30 nappal a képzésszervezőnek megküldi elektronikusan és/vagy papíralapon 1 példányban.

Írásbeli vizsga

A vizsgatevékenység megnevezése: **Szociális gondozó és ápoló szakma tanulási**
eredményeit felmérő vizsga.

A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

Az írásbeli vizsgát az alábbi témakörök tanulási eredményeinek mérésére és értékelésére irányuló tesztsor/tesztlap megoldásával kell teljesíteni:

- mentálhigiéné (segítő kapcsolat, személyiségvédelem, burnout megelőzés, krízisintervenció)
- szakmai kommunikáció fejlesztése (énkép, önismeret, társismeret, segítő kapcsolat,
- szakmai identitás)
- esetmegbeszélés, szupervízió szerepe
- szociálpolitikai alapismeretek (jóléti rendszerek, közigazgatási ismeretek, a szociálpolitika intézményrendszere)
- jogi ismeretek

- társadalomismeret (szociológiai alapismeretek, hátrányos helyzetű csoportok)
- a szociális munka elmélete és gyakorlata (problémamegoldó modell, eszközök, módszerek, humán ökörendszer)
- alapápolási, gondozási ismeretek, szakápolási alapismeretek, a betegmegfigyelés alapjai adminisztráció
- akadályozottság, rehabilitáció, gyógyászati és kényelmi segédeszközök használata, beszerzése fejlesztő foglalkozások (szocioterápia, foglalkoztatás)
- az emberi fejlődés anatómiai, élettani, kóréletti sajátosságai, klinikumi ismeretek
- (belgyógyászati, neurológiai, pszichiátriai, kisklinikumi, gerontológiai, geriátriai ismeretek)

Az írásbeli vizsga: legalább 45, legfeljebb 60 kérdést tartalmazó feleletválasztós teszt (tesztlap), amely tartalmazza az óraterv szerinti összes témakör anyagát, a feladatsorban az alábbi típusú feladatokat kell szerepeltetni.

1. feladatsor /legalább 15 kérdés/: Ápolási, gondozási alapok, népegészségtani alapismeretek, az egészséges emberi test felépítése, működése, az emberi fejlődés anatómiai, élettani, kóréletti sajátosságai, elsősegélynyújtás, gyógyászati segédeszközök használata, beszerzése tanulási eredményeinek mérése:

- Egyszerű feleletválasztás (A tesztkérdésekben egy egyszerűen megfogalmazott kérdéshez négy válasz tartozik, melyek közül ki kell választani a legmegfelelőbbnek tartott választ, illetve annak betűjelét) 10 darab kérdés, jó válaszonként 1 pont, összesen 10 pont értékben.
- Asszociáció (Fogalmak / állítások találhatóak, amelyek között ki kell találni a logikai kapcsolatot. Az állítások az egyik („A”), a másik („B”), illetve mindkét fogalomra egyidejűleg („C”), vagy egyik fogalomra sem igazak („D”). 5 darab kérdés, jó válaszonként 1 pont, összesen 5 pont értékben.
- Hibakereső egyszerű feleletválasztás (Négy meghatározás tartozik egy kérdéshez, melyek közül az egyik helytelen állítást tartalmaz. A helytelen válasz betűjelét kell bekarikázni.) 10 darab kérdés, jó válasz esetén kérdésenként 1 pont, összesen 10 pont értékben.
- Mondatkiegészítés (A „Mondatkiegészítés” feladatban öt olyan mondat olvasható, melynek egy-egy szava helyett pontok állnak, és az ezek helyére – előre meghatározott értékészletből – választott szó teszi igazá a mondatot.) 5 darab kérdés, jó válasz esetén

kérdésenként 1 pont, összesen 5 pont értékben.

- Igaz-hamis (egy-egy állítás, amelynél eldöntendő, hogy Igaz (I) vagy Hamis (H)). 10 darab kérdés, jó válaszonként 1 pont, összesen 10 pont értékben.
- Fogalomdefiníció: Fogalom meghatározása I. (5 darab fogalom definiálása) A vizsgázó 5 db fogalmat definiál oly módon, hogy előre meghatározott értékkészletből kiválasztja a fogalomnak megfelelő definíciót. 5 darab definíció, jó válasz esetén definíciónként 2 pont, összesen 10 pont értékben.

2. feladatsor/legalább 15 kérdés/: A mentálhigiéné alapjai, szakmai kommunikáció fejlesztése, reális énkép ismerete tanulási eredményeinek mérése:

- Egyszerű feleletválasztás (A tesztkérdésekben egy egyszerűen megfogalmazott kérdéshez négy válasz tartozik, melyek közül ki kell választani a legmegfelelőbbnek tartott választ, illetve annak betűjelét.) 10 darab kérdés, jó válaszonként 1 pont, összesen 10 pont értékben.
- Hibakereső egyszerű feleletválasztás (Négy meghatározás tartozik egy kérdéshez, melyek közül az egyik helytelen állítást tartalmaz. A helytelen válasz betűjelét kell bekarikázni.) 10 darab kérdés, jó válasz esetén kérdésenként 1 pont, összesen 10 pont értékben.

3. feladatsor/legalább 15 kérdés/: A szociális munka elméleti és gyakorlati alapjai, szociálpolitikai alapismeretek, a szociálpolitika intézményrendszere, szükségletfelmérés idős, fogyatékossgal élő, pszichiátriai és szenvedélybeteg esetében tanulási eredményeinek mérése:

- Egyszerű feleletválasztás (A tesztkérdésekben egy egyszerűen megfogalmazott kérdéshez négy válasz tartozik, melyek közül ki kell választani a legmegfelelőbbnek tartott választ, illetve annak betűjelét.) 5 darab kérdés, jó válaszonként 1 pont, összesen 5 pont értékben.
- Asszociáció (Fogalmak / állítások találhatóak, amelyek között ki kell találni a logikai kapcsolatot. Az állítások az egyik („A”), a másik („B”), illetve mindkét fogalomra egyidejűleg („C”), vagy egyik fogalomra sem igazak („D”). 5 darab kérdés, jó válaszonként 1 pont, összesen 5 pont értékben.
- Hibakereső egyszerű feleletválasztás (Négy meghatározás tartozik egy kérdéshez, melyek közül az egyik helytelen állítást tartalmaz. A helytelen válasz betűjelét kell bekarikázni.) 5 darab kérdés, jó válasz esetén / kérdésenként 1 pont, összesen 5 pont értékben.

- Igaz-hamis (egy-egy állítás, amelynél eldöntendő, hogy Igaz (I) vagy Hamis (H)). 5 darab kérdés, jó válaszonként 1 pont, összesen 5 pont értékben.
- Fogalomdefiníció: Fogalom meghatározás II. (5 db definícióhoz tartozó fogalom megjelölése) A vizsgázó 5 db fogalom-definíció alapján választja ki előre meghatározott értékkészletből a definíciónak megfelelő fogalmat. Definíciónként 2 pont, összesen: 10pont

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 180 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 25 %

1A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Feladatcsoportok:

- feladatcsoport: 50%,
- feladatcsoport: 20%,
- feladatcsoport: 30%.
- A vizsga akkor tekinthető sikeresnek, ha a vizsgázó témakörönként is eléri az 51%-os szintet.
- Az összértékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerzhető összes pontszám legalább 51 %-át elérte.

Projektfeladat

10.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: **Szociális gondozó és ápoló projektfeladat**

- Portfólió a gyakorlat tükrében
- Gyakorlati demonstrációs vizsga

A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

I. Portfólió a gyakorlat tükrében

A vizsgatevékenység aránya a projektfeladaton belül: 30%

a.) A gyakorló intézmény bemutatása: általános ismertető, SZMSZ, személyi és tárgyi jellemzők bemutatása, maximum 3 oldal terjedelemben.

b.) Egy kiválasztott ellátott személy életútjának bemutatása, illetve a szükségletei listájának feltérképezése ápolási és gondozási szemszögből. Formai követelmények: minimum 5 oldal, maximum 10 oldal terjedelemmel, Arial 12-es betűméret, 1,5 sortávolsággal, spirálozva. Leadási határidő: a záródolgozatot a központi interaktív vizsga előtt 30 nappal, 1 példányban a képző intézmény részére szükséges leadni, majd azt a részletes bírálattal együtt a képző intézmény felelőse a vizsgaszervezőnek átadja a vizsgát megelőzően legkésőbb 10 nappal.

A záródolgozat témavezetője lehet az adott képzésben oktató tanár, akivel a vizsgázó a dolgozat megírásának ideje alatt minimum 3 alkalommal konzultál. A záródolgozat bírálata során megfogalmazódott kérdéseket (2-4 db) a vizsgázó a záródolgozat bemutatása során megválaszolja. A záródolgozat mellékletét kell, hogy képezze az összefüggő 140 órás szakmai gyakorlati naplója és az arról szóló igazolás. A záródolgozathoz készített prezentáció minimum 5, maximum 10 diából álljon, amelyet e-mailben el kell küldeni a témavezető részére a vizsga előtt 15 nappal.

II. Gyakorlati demonstrációs vizsga: gyakorlati tétel sor alapján történő gyakorlati vizsga az adott szolgáltatást igénybe vevő személy mellett

A vizsgatevékenység aránya a projektfeladaton belül: 70%

A feladatsort a gyakorlati oktató állítja össze a vizsga előtt, és jóváhagyásra megküldi a képző intézmény vezetőjének. A vizsgafeladatot a vizsgázó az adott szolgáltatást igénybe vevő személy mellett végzi el. A vizsgafeladat végrehajtása előtt, az adott szolgáltatást igénybe vevő és a vizsgaszituációba bevont személytől beleegyező nyilatkozatot kell kérni. A gyakorlati vizsga során a vizsgázó ügyeljen a tárgyi eszközök rendeltetésszerű használatára. A vizsgafeladatot a vizsgázó a gyakorló intézményben használatos munkaruhában végezze.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: a védés maximum 60 perc, a gyakorlati demonstrációs vizsgatevékenység időtartama: maximum 40 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 75 %

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

I. Portfólió a gyakorlat tükrében

Az értékelésnek három része van:

1., A záródolgozat készítés folyamatának értékelése – maximum 20 pont

- szakanyagok gyűjtése, feldolgozása,
- határidők betartása,
- konzultációkon való aktív részvétel,
- pontos felkészülés a munka elkészítéséhez,
- portfóliójában bemutatja a készítés folyamatához kapcsolódó anyagait, jegyzeteit, részfejezetét, a dolgozat készítése közben keletkezett produktumot,
- a projektmunkával kapcsolatos személyes élmények megfogalmazása a konzultációk alkalmával,
- a témavezetővel és más érintett személyekkel való jó együttműködés, amit a témavezető
- szöveges értékelése tartalmaz,
- a záródolgozat nem tartalmaz súlyos nyelvtani, nyelvhelyességi és helyesírási hibákat.

2., A kész záródolgozat tartalmának, eredményének értékelése: (a tartalmi részben szabadon marad a témakiírás és a választás szabadságának lehetősége) – maximum 20 pont

- mennyire felel meg a kiírt követelményeknek,
- mennyire részletes, alapos, a választott témának megfelelően hogyan épül fel, hogyan tagolódik, az egyéni fejlődést (a hallgató saját magához viszonyított fejlődése) mennyire tükrözi, a leadott dolgozat a hallgató saját szellemi terméke, az idézeteket, hivatkozásokat pontosan feltünteti,
- hivatkozik a felhasznált szakirodalomra,
- a záródolgozatban a lényegi elemeket emeli ki,
- a záródolgozat esztétikus, megfelelő papíron íródott, margót és címet tartalmaz, táblázatok, diagramok áttekinthetőek, illusztrációi ízlésesek, a dolgozat tagolása arányos,
- a cím a tartalommal összhangban van, figyelemfelkeltő, ötletes,
- a munka tartalma megfelel a választott és előírt témáknak, azok fontos kérdéseit állítja

- a középpontba; a hallgató fejtsse ki, neki miért azok a lényeges kérdések a témával kapcsolatban,
- témához tartozó szaknyelv alapfogalmait helyesen használja,
- a záródolgozat életszerű, kötődik a társadalmi valósághoz és a helyi viszonyokhoz.

3., Szóbeli prezentáció maximum 10 pont

- a záródolgozat lényegi elemeinek és az egyéni munka konkrétumainak bemutatása,
- kommunikációs készség,
- szakszavak megfelelő használata,
- empátia, önállóság, elhivatottság tükröződése a kommunikációjában,
- ismerteti a projekt készítés közben szerzett egyéni tapasztalatait.

II. Gyakorlati demonstrációs vizsga:

- A vizsga során értékelendő témakörök:
- a feladat megértése
- nyílt, egyértelmű kommunikáció a beteg és a vizsgabizottság felé
- szakkifejezések adekvát használata
- helyzetfelismerés, problémamegoldás
- bemutatja az eszközök előkészítését és rendeltetésszerű használatát
- bemutatja a meghatározott tevékenységet és válaszol a feltett kérdésekre

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51 %-át elérte.

A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

- A technikai feltételek biztosításáért felelős személy és a munkahelyi gyakorlatvezető, vagy felsőfokú /Bsc, Msc/, a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 3. sz. mellékletében meghatározott egészségügyi vagy szociális ágazatba tartozó szakirányú szakképzettséggel rendelkező szakember.

- A gyakorlati vizsga helyszínén a szociális szolgáltatást igénybevevő és a vizsgaszituációba bevont (beleegyező nyilatkozattal rendelkező) személy/ek/, vagy azt helyettesítő imitátor személy/ek/. A szimulációs körülmények között végzett vizsga során a technikai feltételek biztosításáért felelős személy mellett a feladattól függően az igénybevevő/k/ szerepkörét betöltő imitátor személy/ek/ bevonása szükséges.

A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

1. A demonstrációs terem felszerelése

- funkcionális betegágy
- betegemelő
- kapaszkodó
- védőrács
- lábtámasz
- kombinált éjjeliszekrény
- támlás szék
- zsámoly
- spanyolfal
- előkészítő kocsi
- ágyazó kocsi
- szennyes ledobó kocsi
- gyógyszerszekrény
- fehérnemű szekrény
- gördülő WC–szék
- személymérleg magasság–mérővel
- badella pedálos veszélyes hulladék kezelésének az eszköze

2. Ágynemű és egyéb fehérnemű

- nagylepedő
- haránt lepedő
- takaróhuzat
- párnahuzat
- kispárna huzat
- matracvédő
- gondozó matrac
- kispárna
- párna
- takaró
- pléd
- törölköző
- hálóing
- pizsama
- köntös
- papucs
- borogató ruha
- mosdókesztyű
- konyharuha
- szennyeszák
- kényelmi eszközök

3. Az ápolás–gondozás eszközei

- műanyag tálca
- evőeszköz készlet
- étkészlet (tányérok)
- egyéni tálca étkezéshez
- pohárkészlet
- csésze (készlet)
- kancsó
- üvegmosó
- mosdótál (kicsi és nagy)
- vödör
- vízhőmérő
- hőmérő
- szappantartó
- sampon, szappan, tusfürdő stb.
- fésű, hajkefe
- hajszáritó
- tükör
- fogkefe
- fogkrém
- fogmosó pohár
- körömkefe
- körömcsipesz
- körömolló
- hintóporos doboz
- egyszer használatos borotva
- egyszer használatos ápolási eszközök
(pl. mosdókesztyű, bőrtisztító és
bőrápoló eszközök)
- nylon köpeny

4. Váladékfelfogó és vizsgálatra küldésre

szolgáló eszközök

- vesetál
- ágytál
- ágytálmosó kefe
- vizelő edény, férfi, női
- vizelőüveg mosókefe
- mérőhenger

6. Egyszer használatos eszközök

- fecskendő (2, 5, 10, 20 ml)
- inzulin fecskendő
- egyszer használatos tűk
- szájmaszk
- decubitus alátét

5. Gumi eszközök

- gumikesztyű
- gumiujj
- gumilepedő
- katéterek
- sarok és könyökgyűrű

- inkontinencia betét
- vizeletgyűjtő zsák
- anus–prea tartály
- spatula

7. Laboratóriumi eszközök

- vércukorszint-mérő készülék
- tesztcsik vércukorszint meghatározáshoz
- tesztcsik vizelet meghatározáshoz
- kémcsövek
- zárt rendszerű vérvételi csövek

9. Kötszerek

- vatta
- papírvatta
- gézpólya különböző méretben
- gyorskötöző pólya

10. Egyéb eszközök

- vérnyomásmérő
- fonendoszkóp
- PEN
- lázmérő
- mérőszalag
- horgas csipesz

11. Az elsősegélynyújtás eszközei

- mentőláda, felszereléssel
- pléd
- lepedő
- sebimitációs készlet
- steril mullpólya
- különböző méretben

8. Gyógyszerek, vegyszerek

- gyógyszerek (bemutatáshoz, gyakorláshoz)
- fertőtlenítő szerek bőr- és eszközfertőtlenítéshez
- alkohol
- vazelin
- parafinolaj
- háztartási tisztító és fertőtlenítőszer

- Ramofix
- steril mull-lap különböző méretben
- rugalmas pólya
- intelligens kötszerek

- anatómiai csipesz
- vattatartó
- szemcseppentő
- veszélyes hulladéktároló
- inhaláló készülék
- nyomtatványok

- steril mull-lap különböző méretben
- vatta
- papírvatta
- bőrfertőtlenítő szer többféle
- ragtapsz
- Ramofix csőháló

- kötszer különböző méretben
- steril gyorskötöző
- mull-lap különböző méretben
- rugalmas pólya
- kötszerkapocs
- biztosítótű
- kötszerolló
- olló
- anatómiai csipesz
- ledobó-tál
- tálka
- kesztyű
- kézfertőtlenítő
- papírtörölköző
- törölköző
- pneumatikus sín
- nyakrögzítő gallér
- háromszögletű
- kendő
- reanimációs fantom
- lélegeztető ballon
- arcmaszk
- hordágy

12. Szemléltető eszközök

- csontváz
- szív falitábla
- vérkeringés falitábla
- emésztőrendszer
- falitábla
- agy falitábla
- egész test izomrendszer falitábla
- vese falitábla
- idegrendszer falitábla
- nemi szervek falitábla
- nyirokkeringés falitábla
- szétszedhető törzs
- moulage
- szív moulage
- fül moulage
- szem moulage
- agy moulage
- légúti moulage
- A gondozáshoz szükséges eszközök

13. Háztartási– és konyhatechnikai eszközök

- konyhaszekrény
- konyha asztal
- szék
- hűtőgép
- hűtőhőmérő
- tűzhely
- mikrohullámú sütő
- edénykészlet
- étkészlet
- tálkészlet

- szalvétatartó
- evőeszközkészlet
- tálca
- kancsó
- mércézett pohár
- pohárkészlet
- robotgép és egyéb
- konyhatechnikai
- eszközök: aprító,
- daráló, passzírozó
- konyhamérleg
- asztalterítő
- konyharuha
- kötény
- háztartási tisztítószer
- badella pedálos
- mérgezszekevény
- takarító eszközök
- (szivacs, kefe, vödör, seprű stb.)
- porszívó
- mosógép
- ruhaszárító
- vasaló
- vasalódeszka
- szobahőmérő

14. Gyógyászati segédeszközök

- bot
- támbot
- járókeret
- kerekesszék
- hallókészülék
- rehabilitációt segítő gyógyászati segédeszközök

15. Eszközök a foglalkozás és aktivitás szervezéséhez

- TV
- videokamera
- kézimunka eszközei (szabásminták, szabóolló, textil, filc, tű, kötőtű, horgolótű, fonál stb.)
- eszközök papírmunkákhoz, rajzoláshoz (karton, festék, színes ceruza stb.)
- sporteszközök
- fejlesztést segítő eszközök
- rádió
- társasjátékok (sakk stb.)

Egyéb eszközök

- védőruhák
- védőcipők
- tűzoltó készülék
- Az interaktív vizsgatevékenység esetén megfelelő technikai háttér biztosítása.

A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: A vizsgatevékenység során a vizsgázó tudomására jutott adatokra vonatkozó titoktartási kötelezettség.

A vizsgatevékenység során alkalmazott eszközök rendeltetésszerű használata, épségének megóvása.

A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -

A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek Szakmai képzés e programkövetelmény alapján kizárólag az alábbi definíció szerint értelmezett, ún. „foglalkoztatásba ágyazott képzési modell” alkalmazásával megvalósítható – a 2013. évi LXXVII. törvény szerinti – képzés.

„Foglalkoztatásba ágyazott képzési modell”: komplex program, amely a résztvevőknek az adott munkakör hatékony ellátásához szükséges szakmai kompetenciák és szakmai ismeretek elsajátítására irányuló felkészítést munkahelyi körülmények között, legalább a képzés és a továbbfoglalkoztatás időtartamának teljes időszakára szóló határozott, vagy a munkakör betöltésére határozatlan időre szóló támogatott munkaviszonyban – ide nem értve a távmunkavégzést, az iskolaszövetkezeti munkát, az egyszerűsített munkaviszonyt és a bedolgozói munkaviszonyt – vagy közalkalmazotti jogviszony (a továbbiakban: foglalkoztatási jogviszony) létesítésével, teljes munkaidőben biztosítja. A képzés és a munkavégzés feltételeinek sikeres teljesítését foglalkozási mentor segíti. E modell alkalmazásakor a képzésbe kizárólag olyan foglalkoztatott vonható be, akinek támogatott foglalkoztatási jogviszonya legfeljebb hat hónappal korábban keletkezett. A képzésben résztvevők felnőttképzési jogviszonya automatikusan megszűnik a foglalkoztatási jogviszony megszűnésével, továbbá a felnőttképzési jogviszony megszűnésével (ide nem értve a továbbfoglalkoztatás időtartamát) a határozott vagy határozatlan időtartamra kötött foglalkoztatási jogviszony is automatikusan megszűnik.